

19.9.2011 VÄLIRAPORTTI 1.5.–31.8.2011

HANKEPÄÄTÖKSEN SAAJA:	VÄSTERBOTTENIN MUSEO
DIAARINUMERO:	304–201000913
YHTEYSHENKILÖ:	ANDERS KARLSSON/JANS HEINERUDD (1.9.2011 ALKAEN)
PARTNERI:	MUSEOVIRASTO
YHTEYSHENKILÖ:	KAISA LEHTONEN/TANJA TENHUNEN (1.10.2011 ALKAEN)
HANKKEEN NIMI:	SKOGENS KULTURARV I KVARKENREGIONEN 2 (SKAIK2)

1. Hankkeen tausta

Idea metsiin ja arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvästä pohjoismaisesta projektista syntyi keväällä 2007, jolloin Västerbottenin museo Uumajasta otti yhteyttä Museovirastoon ja ehdotti yhteistä hanketta. Kevään 2007 yhteistyöpalavereissa todettiin, että Pohjanmaan ja Västerbottenin pitkä yhteinen historia, ympäristöolosuhteet, metsien arkeologinen kulttuuriperintö sekä lisääntynyt tehometsätalous tarjoavat mielenkiintoisen ja haastavan perustan yhteiselle projektille. Projektin tärkeimpänä tavoitteena on vähentää metsätalouden aiheuttamia muinaisjäänösvahinkoja laaja-alaisella yhteistyöllä, koulutuksella, tiedotuksella ja uudenlaisia menetelmiä kehittämällä. Päämäärä on kunnianhimoinen ja sen saavuttamiseksi on tärkeää hyödyntää kaikki mahdollinen kokemus ja osaaminen Merenkurkun molemmin puolin.

SKAIK -hanke on aloitettu vuonna 2009 vuoden mittaisena innovaatioprojektina (**SKAIK1**). Pilottivuoden uutta luoneet tulokset ja laaja-alainen yhteistyö kannustivat hakemaan projektille jatkoa. Toteuttamishankkeessa 2011–2013 (**SKAIK2**) Suomen yhteistyökumppaneiden Museoviraston ja Metsäkeskus Etelä-Pohjanmaan lisäksi mukana ovat myös Metsänhoitoyhdistys Etelä-Pohjanmaa, UPM, Metsäliitto, Stora Enso, Metsähallitus, Pohjanmaan museo sekä alueen kunnat.

2. Hankkeen tavoitteet

Hankkeen Suomen kohdealueeksi on valittu Kyrönmaa, joka on Laihian, Isonkyrön ja Vähäkyrön kuntien muodostama seutukunta. Hankkeessa jatketaan metsien kulttuuriperinnöstä tiedottamista ja koulutusta tarjoamalla informaatiota metsäalan toimijoiden lisäksi erityisesti metsänomistajille ja metsäalan oppilaitoksille. Suuri osa Kyrönmaan muinaisjäänöksistä ja kulttuurikohteista sijaitsevat nykyisissä talousmetsissä. Projektissa luodaan yhteistyössä metsäalan ammattilaisten kanssa metsätalouden tarpeisiin soveltuvia menettelytapoja ja käytäntöjä, jotta kohteet voidaan ottaa mahdollisimman hyvin huomioon metsien käytössä ja hoidossa. Suomen osuudessa metsien arkeologista kulttuuriperintöä esitellään valikoituja muinaisjäänöksiä kunnostamalla, esittelemällä niitä opastein maastossa ja Internet-hakujen avulla. Käyntikohteiksi valitaan muinaisjäänöksiä, jotka sijoittuvat opastetun kulttuuri- ja luontoreitin varteen. Kohteiden saavutettavuuden ja hoidon jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että ne voidaan linkittää seudulla jo entuudestaan toimivaan virkistys- ja matkailukäyttöön.

Hankkeen Suomen tavoitteet toteuttamisvaiheessa 2011–2013 ovat:

	2011	2012	2013
Metsäalan yhteistyö	Metsänomistajien informointi ja koulutus, mainaisjäännökset ja metsänkäsittely	Metsäalan oppilaitokset, neuvonta, tiedottaminen, luonto- ja kulttuurireitin suunnittelu, metsien arvokkaat elinympäristöt, ympäristötukineuvonta	Toimintaohje metsänkäsittelystä mainaisjäännösalueilla, luonto- ja kulttuurireitin toteutus
Inventointimenetelmien kehittäminen	Kehittäminen ja testaaminen	Menetelmän käyttöönotto	Käyttökokemukset, arviointi, kehittämistarpeet
Metsien kulttuuriperinnön inventointi	Kenttätyöjaksot Kyrönmaalla; Laihia, Isokyrö ja Vähäkyrö	Kenttätyöjaksot Kyrönmaalla; Laihia, Isokyrö ja Vähäkyrö	Yhteenveto kenttätyön tuloksista, maastotarkastuksia reiteillä ja hoitokohteilla
Tietojärjestelmien kehittäminen	Inventointitietokanta, kehittäminen, testaus ja toteuttaminen	Inventointitietokannan käyttöönotto	Käyttökokemukset, arviointi, kehittämistarpeet
Tiedotus	www-sivut, esitelmät ja tiedotteet, mm. EAA Oslo	Reittien ja esittelykohteiden opasteiden suunnittelu, esitelmät ja tiedotteet	Taskuopas metsänkäsittelystä mainaisjäännösalueilla, käyntikohteiden esittelyt www-sivuilla, esitelmät ja tiedotteet
Rajat ylittävä yhteistyö	Yhteiset ekskursiot, maastotyöt, kokoukset, seminaarit, yhteistyöverkoston luominen	Yhteiset ekskursiot, kokoukset, maastotyöt ja yhteistyöverkoston seminaari	Yhteiset kokoukset ja yleinen seminaari metsien kulttuuriperinnöstä - neuvottelupäivät

Toteuttamishankkeen Suomen toisen väliraportointikauden tuloksia on listattu raportin luvussa 4.

3. Hankeorganisaatio

Projektia johdetaan kahdella tasolla. Ylin johto koostuu ohjausryhmästä, jossa on edustaja jokaisesta hankeosapuolesta sekä kolmesta yhteistyötahosta. Projektin johtajana toimi 31.8.2011 saakka Anders Karlsson Västerbottenin museosta. 1.9.2011 alkaen projektin vastuuhenkilönä Karlssonin työpaikan vaihdoksen johdosta on Jans Heinerud Västerbottenin museosta. Molempien maiden projektiryhmät ovat koonneet oman referenssiryhmän, jonka edustajisto koostuu tärkeimmistä yhteistyötahoista ja sidosryhmistä. Ryhmä toimii projektin tavoitteisiin liittyvänä informaation, keskustelun, kokemusten ja tiedon välitysohjelmina. Hankkeen Suomen osuudesta, projektin partnerin ominaisuudessa, vastaa Museovirasto. Kenttätyöryhmän muodostavat kaksi arkeologia, Vesa Laulumaa ja Satu Koivisto, jotka vastaavat pääosin myös projektihallinnasta. Museoviraston suojelusta ja hoidosta vastaavat arkeologit, Kaisa Lehtonen ja Leena Koivisto, sekä Museoviraston Kulttuuriympäristön suojeluosaston Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut -yksikön yliintendentti Helena Taskinen, osallistuvat hankkeeseen virkatyönsä puitteissa. Kaisa Lehtonen siirtyy 30.9.2011 Museovirastolta virkavapaalle ja hänen sijaisensa, Tanja Tenhunen, toimii tuolloin projektin Suomen vastuuhenkilönä. Yhteistyötahoina Ruotsissa ovat Västerbottenin museo, Lyckselen metsämuseo ja Västerbottenin läänin metsäkeskus sekä Skellefteån kunta, Västerbottenin lääninhallituksen kulttuuriympäristöosasto, metsätalous, kotiseutuliike ja yhdistykset. Suomen yhteistyökumppaneiden Museoviraston ja Metsäkeskus Etelä-Pohjanmaan lisäksi mukana ovat Metsänhoitoyhdistys Etelä-Pohjanmaa, UPM, Metsäliitto, Stora Enso, Metsähallitus, Pohjanmaan museo sekä alueen kunnat.

Suomen SKAIK -projektiryhmän kokoamassa referenssiryhmässä on edustajat seuraavilta tahoilta: Metsäkeskus Etelä-Pohjanmaa, Rannikon Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Etelä-Pohjanmaa, UPM:n, Metsäliiton ja Stora Enson paikallistoimistot, Metsähallitus, Metsäkeskus Tapio, Pohjanmaan museo, Laihian Kotiseutu- ja museoyhdistys sekä Kyrönmaan kunnat. Toteuttamisvaiheessa jatketaan metsien kulttuuriperinnöstä tiedottamista ja koulutusta tarjoamalla informaatiota metsäalan toimijoiden lisäksi erityisesti metsänomistajille ja metsäalan oppilaitoksille. Tiedotus- ja koulutustilaisuudet järjestetään yhteistyössä Metsä-

keskus Etelä-Pohjanmaan kanssa. Referenssiryhmän ensimmäinen kokoontuminen järjestetään Vaasassa marras-joulukuussa 2011.

Projektista tiedotetaan projektin yhteisillä www-sivuilla sekä Museoviraston ja Västerbottenin museon omilla Internet-sivuilla. Projektisivuilla kerrotaan inventointien tuloksista ja metsien kulttuuriperinnöstä myös kuvin ja kartoin. Sivuille tullaan linkittämään myös suojelurekisterit, kulttuuriperintöä ja niiden virkistyskäyttöä esittelevät sivustot ja muut tietolähteet. Projektista lähetetään myös mediatiedotteet kaksi kertaa vuodessa. Projektin tulosten pohjalta laaditaan uudistettu toimintaohje muinaisjäännösten huomioon ottamisesta metsien käsittelyssä, metsäsuunnitelmaan liitettävä ohjeistus metsänomistajalle sekä tas-kuopas metsien muinaisjäännöksistä. Esitteet julkaistaan suomeksi ja ruotsiksi. Inventoinneissa todetuista muinaisjäännöksistä lähetetään ilmoitus maanomistajalle. Projektin tulokset julkaistaan pääosin sähköisenä, mutta niitä voidaan hyödyntää myös muussa alueen kulttuuriperintöön liittyvässä julkaisu- tai näyttelytoiminnassa. Projektia esitellään myös alan kansallisissa ja kansainvälisissä seminaareissa ja konferensseissa.

4. Hankkeen toiminta pääpiirteittäin kaudella 1.5.–31.8.2011

Tämä väliraportti käsittelee projektin Suomen partnerin, Museoviraston, osuutta osana laajempaa kokonaisuutta SKAIK2 -toteuttamishankkeen **toisella** raportointikaudella 1.5.–31.8.2011. Projektitutkijoiden toimipaikkana on Helsinki, jossa heillä on työtilat. Kenttätöitä tehtiin touko-kesäkuussa yhteensä seitsemän viikon ajan. Satu Koivisto oli opintovapaalla 1.5.–28.8.2011. Vesa Laulumaan inventointiavustajaksi kenttätöjaksoksi Laihialle palkattiin FM Piritta Häkälä. Kenttätöitä tullaan jatkamaan vielä syys-lokakuussa Kyrönmaalla ja tehdyn kenttätöjaksion jälkeen aineiston käsittelyä ja raportointia jatketaan Helsingissä.

Projekti on jaettu kolmeen, osittain limittaiseen vaiheeseen:

1. Suunnittelukausi 1.3.–30.4.
2. Maastotyökausi 1.5.–30.10.
3. Jälkityö- ja raportointikausi 1.11.–31.12.

Tämän raportointikauden, 1.5.–31.8.2011, aikana ovat toteutuneet seuraavat hankkeen maastotyökauden toimenpiteet:

Tiedottaminen

- 4.5. pidettiin tiedotustilaisuus alkavista kenttätöistä Laihian Soukannevan kallion pronssikautisilla röykkiöillä
- 10.5. Helena Taskinen esitteli SKAIK2 -projektia metsätalouden kehittämiskeskus Tapion järjestämässä ”Kulttuuriperintö yksityismetsissä” -maastoseminaarissa Mäntsälässä
- 11.5. julkaistiin SKAIK-projektista artikkeli Metsänhoitoyhdistyksen MettäSanomat -lehdessä
- 30.–31.5. tuotettiin tekstejä ja kuvia projektin www-sivuille
- 7.6. päivitettiin projektin www-sivut <http://www.nba.fi/fi/skaik>
- 15.6. saatiin hyväksyvä päätös EAA:n (European Association of Archaeologists) tieteelliseltä komitealta Vesa Laulumaan ja Satu Koivisto kirjoittamalle abstraktille esitettäväksi syyskuussa Oslossa EAA 17th Annual Meeting -kongressissa
- 19.7. haastateltiin Vesa Laulumaa Ympäristö-lehteen tulevaa juttua varten, toimittajana Riitta Malve

Viranomaisyhteistyö

- 4.5. tutustuttiin Laihian metsänhoitoyhdistyksen toimintaan ja tiloihin sekä pidettiin palaveri projektin ja metsänhoitoyhdistyksen yhteistyöstä ja tavoitteista
- 16.–20.5. järjestettiin yhteisinventointiviikko Laihialla ruotsalaisten hankekumppaneiden Västerbottenin museosta ja Skogstyrelsenistä kanssa
- 15.6. järjestettiin muinaisjäännöskoulutusta Keski-Pohjanmaan alueella toimiville metsätoimihenkilöille, metsäkoneurakoitsijoille ja metsäkoneenkuljettajille

Inventointi

- 2.5.–17.6. inventoitiin Laihialla yhteensä seitsemän viikkoa
- 19.5. tehtiin koekuopitusta ruotsalaisten hankekumppaneiden kanssa Laihian Soukannevankalliot 1 -nimisellä rökkiökohteella
- 20.5. pystytettiin muinaisjäännöskyltit seuraaviin Laihian kohteisiin: Tuossaari 1 (kivikautinen asuinpaikka), Soukannevankalliot 1 (pronssikautisia hautaröykkiöitä) ja Korvenmäki (moniperiodinen kohde)

Kehittäminen ja koulutus

- 18.5. testattiin lennökkikuvausta Laihian Rautakallio 3 ja Yhteismetsän rökkiöalueilla
- touko-kesäkuussa testattiin Geographic Tracker -ohjelmistoa Mapinfo- karttaohjelmistossa
- kesä-heinäkuussa analysoitiin Maanmittauslaitoksen LiDar-ilmalaserkeilausaineistoja Kyrönmaan alueelta

Projektihallinta

- 9.5. raportti väliraportointikaudelta 1.1.–30.4.2011
- 11.5. tilintarkastajan lausunto
- 1.5. → Museoviraston organisaatiouudistus ja sen vaikutukset SKAIK2-projektihallintaan

Projektin toiminta raportointikaudella 1.5.–31.8.2011 painottui inventointijaksoon Laihialla. Inventointi keskittyi Laihian länsi- ja itäosiin. Inventoinnin alkupuolella kasvillisuuden ollessa vielä vähäistä käytiin läpi erityisesti rautakautisille rantakorkeuksille ajoittuvia kohteita, joiden pienet ja matalat rökkiöt peittyvät kesän tullen kasvillisuuden sekaan. Kyseisiä kohteita on runsaasti Laihian länsi- ja keskiosissa. Kesäkuun aikana inventoinnin painopiste siirtyi pronssikautisiin kohteisiin, joiden rökkiöt ovat helpommin havaittavissa. Inventoinnissa tarkastettiin yhteensä 83 tunnettua muinaisjäännöskohdetta. Maastotyössä verrattiin nyt tehtyjä havaintoja aiempiin harrastajien ja arkeologien tekemiin havaintoihin. Varsinkin rautakautisiksi luokiteltujen rökkiökohteiden kohdalla pystyttiin harvoin verifioimaan täysin samat havainnot kuin mitä aiemmin oli tehty. Syynä tähän on pääasiassa havaintojen tulkinnanvaraisuus ja joissakin tapauksissa ilmeisesti virheet paikkatiedoissa.

Inventoinnin dokumentointimenetelmien testaaminen ei edennyt odotuksen mukaisesti. Syynä oli lähinnä projektin saama vähäinen tekninen tuki Museoviraston tiedonhallinta- ja dokumentointipuolelta. Tuen puute johtui Museovirastossa käynnissä olleesta muutosta uusiin toimitiloihin ja organisaation uudistamisesta, jotka heijastuivat kiireenä, epävarmuutena ja häilyvyytenä vastuualueiden suhteen. Todennäköisesti teknistä tukea on paremmin saatavissa vasta vuonna 2012, jolloin uuden organisaation työnjako ja vastuualueet ovat paremmin selvinneet. Inventoinnissa kokeiltiin Geographic tracker -nimistä ohjelmistoa, jonka pitäisi

pystyä linkittämään gps-paikantimen sijainti suoraan Mapinfo-ohjelmistoon, mutta tätä ei saatu toimimaan lukuisista yrityksistä huolimatta.

Inventoinnin yhteydessä tehtiin yhdessä ruotsalaisten yhteistyökumppaneiden kanssa koekuopitusta Soukannevan kallioiden 1-nimisen pronssikautisen rökkiökohteen ympäristössä. Koekävityksen tarkoituksena oli tutkia, löytyisikö rökkiöiden ympäristöstä merkkejä samanaikaisesta asutuksesta. Kävelyssä ei kuitenkaan saatu esiin merkkejä säilyneestä asuinpaikasta. Tosin tutkittu alue oli hyvin pienialainen, joten tulos ei sulje pois asuinpaikan mahdollisuutta melko laaja-alaisen rökkiöalueen läheisyydessä.

Kenttätöiden alkaessa 4.5. järjestettiin projektin tiedotustilaisuus Laihian Soukannevan kallioiden rökkiökohteella. Museoviraston Viestintä- ja markkinointipalvelut -yksikkö vastasi projektihenkilökunnan laatiman tiedotteen lähettämisestä Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan medialle sekä valtakunnallisille lehdistöille ja maakuntien ykkösille, sekä valtakunnallisten sähköisten medioiden kulttuuri- ja tiedetoimittajille. Tiedotustilaisuudessa SKAIK-projektia edustivat Riitta Raatikainen (Metsäkeskus Etelä-Pohjanmaa), Jarmo Lahdenmaa (Metsänhoitoyhdistys Etelä-Pohjanmaa), Pentti Rislä (Pohjanmaan museo), Kaisa Lehtonen (Museovirasto), Vesa Laulumaa (MV) ja Piritta Häkälä (MV). Tiedotusvälineistä paikalla olivat Pohjalainen- ja Kyrönmaa-lehtien toimittajat sekä Yleisradio Pohjanmaan aluetoimituksen TV-ryhmä. SKAIK-projekti uutisoitiin alueuutisissa sekä em. sanomalehdissä.

Projektin ruotsalaisten hankekumppaneiden, Västerbottenin museon ja Skogstyrelsen, kanssa toteutettu yhteisinventointiviikko Laihialla 16.–20.5. tiivistä suomalais-ruotsalaista ajatusten, menetelmien ja ammattitaidon vaihtoa konkreettisin keinoin. Mukana olivat Erik Sandén ja Berit Andersson Västerbottenin museosta, AnnKristin Unander ja Helena Gustafsson Skogstyrelsen Region Nordista sekä Vesa Laulumaa ja Piritta Häkälä Museovirastosta. Yhteistyöviikko sisälsi arkeologisen inventoinnin lisäksi ekskursioon Pohjanmaan eri aikaisille muinaisjäännekohteille, muinaisjäännekohtien pystyttämistä, koekuopitusta sekä lennökkikuvauksen testaamista rökkiökohteella. Yhteistyöviikon tarkempi ohjelma on väliraportin liitteenä.

Toukokuussa testattiin myös lennökkikuvauksen soveltuvuutta laajojen rökkiöalueiden kartoitukseen. Kuvauksen suoritti PIEnengineering Oy. Kuva-aineiston perusteella voitiin todeta, että lennökkikuvauksella saatava aineisto on korkearesoluutioista, mutta se ei sovellu yksittäisten rökkiöiden paikantamiseen pelkän kuvan perusteella. Matalat rökkiöt eivät erotu kunnolla kuvista, ellei niiden kiveys ole selvästi paljastunut turpeen alta ja poikkeaa väritään lähiympäristön maastosta. Lennökkikuvaus sopisi paremmin esim. kohteiden ympäristömuutosten monitorointiin. Voisi ajatella, että joissakin kävijämääriltään suurissa kohteissa säännöllinen monitorointi lennökkikuvauksen avulla auttaisi hahmottamaan niihin kohdistuvaa ympäristön räsitystä ja ehkäisemään niiden vahingoittumista.

Kesäkuussa järjestettiin muinaisjäännekohtien koulutusta Keski-Pohjanmaan alueella toimiville metsätoimihenkilöille, metsäkoneurakoitsijoille ja metsäkoneenkuljettajille. Koulutuspäivä järjestettiin yhteistyössä Metsäkeskus Etelä-Pohjanmaan kanssa. Koulutuspäivän aikana käytiin läpi muinaisjäännekohtien säilyntäolosuhteita, muinaisjäännekohtien tunnistamista maastossa ja puuntuotantoon liittyviä kysymyksiä. Koulutuspäivään liittyi maastokävely. Koulutuspäivän ohjelma on väliraportin liitteenä.

Kesä-heinäkuussa analysoitiin Maanmittauslaitoksen tuottamat LiDar ilmalaserkeilausaineistot. Kyrönmaan alueen kattavan pistepilviaineiston analysoi Nina Heiska Nordic GeoCenteriltä. Analyysin tarkoituksena oli jatkaa pilottivuonna 2009 aloitettua ilmalaserkeilausmenetelmän testaamista arkeologisen inventoinnin apuna. Tavoitteena on tehostaa inventoinnin maastotyötä määrittämällä jo esityövaiheessa potentiaalisia rakenteita ja alueita pistepilviaineistoista tuotetuista viistovalokuvista ja korkeusmallista. Pistepilviaineiston visualisoinnin ja analysoinnin lisäksi raportointiin työn kulkua ja arvioitiin käytettyjä ohjelmia. Ilmalaserkeilausanalyysin tuloksena havaittuja anomalioita käydään tarkastamassa maastossa syksyn kenttätyöjaksolla. Raportti 22.7. on liitteenä

Tällä raportointikaudella projektinhallintaan liittyvät muutokset aiheutuivat pääasiallisesti Museovirastossa keväällä alkaneesta organisaatiouudistuksesta. Uusi strategiapohjainen prosessiorganisaatio otettiin kokonaisuudessaan käyttöön 1.5.2011. Projektin talouskirjanpidosta aikaisemmin vastannut Arja Hirvonen siirtyi toiselle osastolle ja hänet korvasi assistentti Sinikka Riska. Organisaatiouudistuksen myötä myös SKAIK2-projekti siirtyi Museoviraston Kulttuuriympäristön suojeluosaston (KYS) Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut -yksikön alaisuuteen.

Kuluneen väliraportointikauden lopulla, 29.8. käynnistyi yhteisinventointiviikko Ruotsin Västerbottenissa. Alkuviikon kenttätyöosuudella Skellefteåssa mukana olivat Berit Anderson Västerbottenin museosta, AnnKristin Unander Skogstyrelsen Region Nordista sekä Vesa Laulumaa ja Satu Koivisto Museovirastosta. Mukana Ruotsissa Västerbottenin metsien kulttuuriperintöä inventoimassa olivat myös arkeologit Taisto Karjalainen ja Jouni Taivainen Metsähallituksesta Metsätalouden Länsi-Suomen ja Länsi-Lapin tulosalueilta. Metsähallitus toimii SKAIK2-projektin yhtenä kansallisista vastinrahoittajista ja yhteistyötä metsien kulttuuriperinnön parissa tiivistettiin näin aivan käytännönkin tasolla. Saman viikon lopulla Skellefteåssa järjestetyn projektin ohjausryhmän kokous sijoittuu seuraavalle raportointikaudelle 1.9.–31.12.2011.

4. Hankkeen talous

Toteuttamishankkeen kokonaisbudjetti on 937 457 euroa, josta Suomen osuus on 416 856 euroa. Hankkeen Suomen osuuden budjetti kustannuslajeittain ilmenee liitteestä. Koko hankkeen rahoituksesta 50 % on Botnia Atlantica -ohjelmasta ja 30 % kansallista rahoitusta, joka tulee Suomessa Pohjanmaan liitolta ja Ruotsissa Västerbottenin lääninhallitukselta. Hankkeen Suomen partnerin toteutuneet kustannukset kululajeittain ajalla 1.5.–31.8.2011 ilmenevät liitteestä.

5. Hankkeen tulosten hyödyntäminen

Suomen osuudessa metsien arkeologista kulttuuriperintöä esitellään valikoituja muinaisjäännöksiä kunnostamalla ja esittelemällä niitä opastein maastossa sekä Internet-hakujen avulla. Toteuttamisvaiheessa valitaan käyntikohteiksi 5-10 muinaisjäännöstä, jotka sijoittuvat erikseen suunniteltavan ja toteutettavan reitin varteen. Kohteiden saavutettavuuden ja hoidon jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että ne voidaan linkittää seudulla jo toimivaan virkistys- ja matkailukäyttöön. Kohteet valitaan, suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä Museoviraston, Metsäkeskuksen sekä paikallisten toimijoiden kanssa. Hankkeesta tehdään vuosittain kolme väliraporttia ja yksi loppuraportti Botnia Atlanticalle ja muille rahoittajille. Projekti tuottaa myös erilliset inventointiraportit ja tarvittaessa osaraportteja eri osioista. Projektin tärkeitä tavoitteita on myös vahvistaa suomalaisten ja ruotsalaisten välistä yhteenkuuluvuutta ja edistää kulttuuriperintöä koskevaa

tiedonvaihtoa. Sen varmistamiseksi projektin inventoijat osallistuvat toistensa maastotöihin. Lisäksi järjestetään vuosittain kaksi projektikokousta Suomessa ja Ruotsissa. Vuonna 2012 järjestetään alan työseminääri ajankohtaisista teemoista. Projektin päätteeksi vuonna 2013 järjestetään yleinen seminaari, jossa perustetaan yhteistyöverkosto ja keskustelufoorumi Merenkurkun metsien kulttuuriperinnöstä. Projektin tuloksista kerrotaan myös muissa alan seminaareissa ja julkaisuissa.